

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Et omnia quæ faciet, prosperabuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

*Fructus pro
cedit folium,
uirtus sermo
nem.*

Et nota, q̄ prius fructum q̄ folium describit, & quanq̄ palmæ natura est, pomum suum nõ inter folia, sicut in cæteris fit, sed inter ramos, & comam ostendit, nem in cacumine habeat, ut possit & ipsa uideri prius fructum q̄ folium producere (a palma enim diximus, hanc figuram sumptam) tamen & ipse sermo recte instituit fidelem in Ecclesia prædicatorem, ut sciat regnum dei non esse in sermone, sed in uirtute, j. Corint. iij. Et cœpit Iesus facere & docere. Erat uir potens in opere & sermone. Ita fructu uitæ prius præstet, qui uerbum doctrinæ profitetur, si non uelit folium suum desuere. Sicut enim arbor uita contemnitur, quæ folijs luxuriat, sine fructu, sed & Christus sicum maledictus, quæ fructum non ferebat, ita, docente D. Gregorio, cuius uita despiciuntur, & dolibna contemnitur, alijs enim prædicant, & ipsi reprobi efficiuntur, quibus Mar. vij. prædicat audituros eos esse in iudicio: Discedit a me omnes operari iniquitatis, Etiam si in nomine eius prophetarint, & per uerbum Christi uirtutes multas in cæteris fecerint.

Quærat quispiam,

Tam multi fuerunt sancti & Martyres, quorũ tantum fructus nec folia relicta sunt, sed omnia cum eis intercederunt, nec oĩum Apostolorum uerba habemus, quomodo hæc laus beati uiri erit generalis?

Prædicare sibi.

Respondeo, Verbum eorum, non fuit uerbum eorum: Non enim uerba qui loquitur, sed spiritus patris uestri, qui loquitur in uobis. Omnes sancti eodem uerbo docti sunt, idem uerbum docuerunt, Sicut, j. Corint. x. Quos eandem escam manducauerunt, & eundem potum biberunt, Verbum autem domini manet in æternum, in seculum seculi ueritas eius. Potest itaque uerbum Beatus hic uir & lignum fructiferum, totam Ecclesiam significare, aut eorum docentium officio præfunt, uerum non obstat & de quocunq; iusto uerbo ligi, habet & ipse idem folium, si non alios, certe seipsum docet, in cœlestis tatus in lege domini, quod uerbum & in ipso manet in æternum, sicut in uita Ecclesia. Deniq; cum omnes fideles sint unum corpus, etiam si folia, solius sit membrum quod prædicat, per communionem tamen omnia facit unum, Verbum enim meum est, quod lingua mea prædicat, & si ego sum uerbum, non lingua, ita & de reliquis membris & toto corpore sentias,

Et omnia quæ faciet, prosperabuntur.

Facere & agere.

Si de ligno seu palma hæc dicit, illud tangit, q̄ sola palma dicitur abesse pondus sursum nitit, ut in trabibus palmaceis uisum esse dicunt.

Facere hoc loco (nisi sum nimio audax) non significat opera bona facta, nam hæc satis sunt nomine fructus commendata, sed facturas seu plasmas potius, quo modo opera artium facimus. Si quidem & Philosophi, agere potestatem, facere arti tribuunt, & eandem differetiam in Hebræa lingua cernere licet (mea temeritate) nã uerbum פועל asa pro facere, & עשה paal, pro agere forme accipi uideo. Sicut psal. xxvij. Quoniam nõ intellexerunt opera dñi, & opera manuum eius. Ut sit opus manuum dei, ipsum plasma, sicut dicit: Opus manuum mearum Israel, & Gen. j. Fecitq; deus &c. Et psalmo. xciiij. Ipsus est mater & ipse fecit illud. Opera autem dei sunt, ea quæ per creaturas facit, maxime autem uerbum & gratia, quibus agit & agere nos facit.

Esto itaq; facere, instituere, ordinare, diuersis ministerijs Ecclesiæ ministrare, & ut Apostoli Petrus & Paulus docuerunt, multiformis gratia dei ministratores facere, Ecclesias fundare, multiplicare, ut sic ipsi fideles suscipiantur, opera

opera facta eorū: Sic enim Galatas parturit, & Corintheos genuit Apostolus: Opus meum, inquit, uos estis in domino. Intelligis ergo spiritualē esse hāc facturam beati uiri, non palatia, non imperia, non pompas: Hęc enim & gentes faciunt ac pariunt: sed multos bonos ac beatos, sibiq̄ similes reddere, hoc demum est facere huius beati uiri.

Prosperitas quoq̄ caue ne carnalis a te intelligatur: in abscondito hęc est, & penitus in spiritu, adeo ut nisi fide eam teneas, potius summā aduersitatem iudices: Nā diabolus sicut foliū & uerbū dei, extreme odit, Ita & eos qui ipsum docēt & audiūt, totius mundi adiutus uiribus persequitur. Miraculorum sum docēt & audiūt, quando prosperari audis omnia quę facit uir ergo omnium miraculum audis, quando prosperari audis omnia quę facit uir beatus. Quid enim mirabilius, q̄ q̄ fideles dum occiduntur crescūt, dū minuitur multiplicantur, dum subiiciuntur superant, dum expelluntur intrant, uincunt dum uincuntur. Sic enim mūdus est uictus & princeps eius, Sic mirificauit dominus sanctum suū: ut hoc sit summę prosperitatis, quod summę est infelicitatis: Hęc est prosperitas sapientium, & conuersio uirorum. At nunc illud Prouerb. i. uidemus impleri: Auersio paruulorū interficiet eos, & prosperitas stultorū perdet illos. Nūc enim, quia rebus Ecclesię personas & nomina fecimus, & spiritum in carnem traximus, ideo bonus status Ecclesię, nunc uocatur opulentia, tyrannis, impunitas, pax carnis, & pompa plusq̄ mundana. Vidit enim diabolus & intellexit tandem prosperitatem hęc spiritualem: ideo cohibuit se, & alia uia nos aggressus, horrenda infelicitate nostra triumphat. Et qui bello uincebatur, pace nūc regnat: mira certe utriusq̄ dei ordinatione. Scite ergo, & uerissime, S. Hilarius dixit, Ecclesię esse naturā ut aduersitatibus crescat, utiq̄ prosperitatibus decreseat. At hęc sapientia crucis, & noua rerum significatio, non modo incognita est: sed longe omnium quoq̄ horrendissima, ipsis etiā Ecclesię optimatibus. Nec mirū postq̄ desertis sacris literis, infelices hominum constitutiones & ratiocinaria pecuniarum cęperunt legere.

Miraculum miraculorū.

Ecclesia aduersitate crescit, & prosperitate decrescit.

Non sic impij, non sic.

In heb. semel, Non sic, dicitur: sed hoc parum habet momenti. Et cū audis impios, recordare eorum, quę de impietate supra diximus, ne cum impijs, hoc uerbum releges, tantū ad Iudęos, Hęreticos, & nescio quos longe positos, ne forte & tu, dei timore posito, hoc uerbum dei nō reuerearis. Sed cū impius sit, qui sine fide Christi est, tremēdi sunt tibi hi sermones, ne & tu inueniaris impius. Verus enim pius, tremet ad omne uerbū dei, sicut Isaia ultimo dicit: Ad quem autem respiciam, nisi ad quietū & humilem & tremētē sermones meos? Quomodo confides te satis fidei habere? At quantum deest fidei, tantum adest impietatis, Impiorum est, ea quę bona sunt tota securitate sibi arrogare, & mala ad alios referre: Piorum est mala sibi intentata credere, & bona ad alios pertinere, nec nisi cū multa indignitate ad illa suspirare, ut nō per meritum, sed nudam spem misericordię dei eadem consequantur.

Pius tremet ad uerbū dei

Igitur impijs nihil prosperum, foliū arescens, nec plantati ad ritos aquarum. Item in spiritu loquentē, audi in spiritu. Impios em̄ florere & bene habere oīs scriptura clamat, & idē multis in psalmis uidebimus, ita ut de ipsis solis possis dicere: Foliū eorū uiret, oīa quę faciunt prosperantur, fide ergo opus est.

Sed tanq̄ puluis, quem proijcit uentus a facie terrę.

Additum est